

Zitting 1976–1977

14 171

Wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting ten einde de tot nu toe alleen voor 1975 en 1976 geldende verlaging een blijvend karakter te geven en enkele andere voorzieningen te treffen

Nr. 14

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 29 november 1976

Naar aanleiding van de kritiek van de leden van de S.G.P.-fractie op de memorie van antwoord wijzen de ondergetekenden er op dat zij gepoogd hebben de in concreet verband met het onderhavige wetsontwerp door deze leden gestelde vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Mogelijk bevat de onderhavige nota in haar vervolg nog elementen waarvoor deze leden belangstelling hebben, doch die in verband met een onduidelijkheid in de vraagstelling van deze leden niet in de memorie van antwoord zijn opgenomen.

De leden van de fractie van DS'70 achten de door hen in het voorlopig verslag gestelde vragen met betrekking tot de marginale druk van het totaal aan publiekrechtelijke heffingen en inhoudingen onvoldoende beantwoord en verwijzen in dit verband naar de toezegging die de eerste ondergetekende heeft gedaan op 24 juni 1976 (Handelingen blz. 4972). Deze toezegging is nog steeds van kracht, doch de uitvoering daarvan vergt meer tijd dan tot nu toe aan dit onderwerp kon worden besteed. De daarvoor vereiste studie is echter gaande en er is geen sprake van dat het kabinet zou weigeren informatie te verschaffen over de effecten voor het besteedbare inkomen van publiekrechtelijke heffingen, inhoudingen en aan het inkomen gekoppelde subsidies.

De ondergetekenden zouden hun oordeel over de wijze van benadering in de publikatie «Het reële promotievoordeel van werknemers» van de heer A. J. Pol (ESB van 16 en 23 juni 1976) willen opschorten tot zij over de resultaten van vorenbedoelde studie kunnen beschikken. Ten einde reeds op dit tijdstip zo veel mogelijk aan de ten dele nader gespecificeerde wensen van deze leden tegemoet te komen, delen de ondergetekenden het volgende mede.

Het hebben van inkomsten uit gedeeltelijke arbeid naast een uitkering in verband met loonderving leidt in de WW/WWV tot vermindering van de bruto-uitkering met 80% resp. 75% van het bruto-bedrag van die inkomsten. In de WAO leiden dergelijke inkomsten tot vermindering met het percentage waarnaar de uitkering is berekend. Bovendien is herindeling in een lagere invaliditeitsklasse mogelijk. Op de ABW-uitkeringen wordt van bijverdiensten in beginsel 66 2/3% gekort (eventuele buitengewone kosten van verwerving verminderen het in aanmerking te nemen bedrag aan bijverdiensten).

Ten gevolge van het verschuldigd worden van (meer) belasting en premies kunnen deze «marginale percentages» nog hoger zijn.

De invloed van extra inkomsten op het niveau van de individuele huursubsidie blijkt uit het navolgende overzicht, dat de meeste belanghebbenden omvat.

Belastbaar inkomen	Inkomens-interval	Subsidie-daling	«Marginaal percentage»
f 16 500—f 21 000	f 500	f 180	36%
21 000— 23 000	500	120	24
23 000— 33 000	1000	180	18

Mede rekening houdende met over de extra inkomsten verschuldigde belasting en sociale premies kan het «marginale percentage» bij lagere inkomens oplopen tot 60% of meer.

De invloed van een inkomensvermeerdering op de premie voor de bejaardenziekenfondsverzekering is tot uitdrukking gebracht in het navolgende overzicht (op basis 1 juli 1976).

Daarbij is het «marginale percentage» berekend door de meerdere premies bij overgang naar een volgende inkomensklasse uit te drukken in de toeneming van het gemiddelde inkomen in de klassen.

Bruto-inkomen	Gehuwden		Ongehuwden	
	premie	«marginaal percentage»	premie	«marginaal percentage»
f (AOW)—f 13 844	f 251	—	f 251	—
13 844— 14 284	502	57,0%	502	57,0%
14 284— 14 726	751	56,5	751	56,5
14 726— 16 584	1001	21,7	1001	21,7
16 584— 18 441	1513	27,6	1001	—

Ten slotte worden nog enkele voorbeelden gegeven van het gezamenlijke effect van sociale premies, belasting, kinderbijslag, huursubsidie en studietoelage (inclusief renteloos voorschot) bij bepaalde inkomens. Daarbij is steeds uitgegaan van een huur van f 3600 per jaar en van de regelingen zoals die in 1976 gelden (huursubsidie en studietoelage: 1976/1977).

Werknemer met twee kinderen beneden 16 jaar

	Minimum-loon	Modaal	2x Modaal	3x Modaal
Bruto-inkomen (excl. pensioenpremie)	f 18 700	f 25 750	f 51 500	f 77 250
Af:				
— werknemerspremies (excl. ziekenfondspremie)	982	1 352	2 536	2 536
— premies volksverzekering	2 101	2 927	4 236	4 236
— belasting	1 182	2 771	11 366	25 864
	f 14 435	f 18 700	f 33 362	f 44 614
Bij:				
— kinderbijslag (2 kinderen)	f 1 824	f 1 824	f 1 824	f 1 824
— huursubsidie	1 860	240	—	—
Besteedbaar inkomen	f 18 119	f 20 764	f 35 186	f 46 438

**Werknemer met twee uitwonende, bij het wetenschappelijk onderwijs
studerende kinderen**

	Minimum- loon	Modaal	2x Modaal	3x Modaal
Bruto-inkomen (excl. pensioen- premie)	f 18 700	f 25 750	f 51 500	f 77 250
Af:				
– werknemerspremies (excl. ziekenfondspremie)	982	1 352	2 536	2 536
– premies volksverzekering	2 101	2 927	4 236	4 236
– belasting	1 528	2 771	11 122	25 519
	f 14 089	f 18 700	f 33 606	f 44 959
Bij:				
– kinderbijslag	–	f 1 824	f 4 543	f 7 817
– huursubsidie	f 1 860	240	–	–
– studietoelage ¹	16 600	15 186	6 464	–
(waarvan renteloos voorschot)	(6 800)	(6 376)	(3 759)	
Bestedbaar inkomen	f 32 549	f 35 950	f 44 613	f 52 776

¹ In verband met het afnemen van de studietoelage met de stijging van het ouderlijk inkomen is verondersteld dat respectievelijk voor 0, 2, 4 en 6 kinderen kinderbijslag en kinderaftrek wordt genoten.

Mede in verband met de hiervoren verschaft informatie zij er op gewezen dat er een aantal argumenten is aan te voeren tegen het zonder meer optellen van de «marginale percentages» uit hoofde van het stelsel van individuele huursubsidie bij de marginale druk ten gevolge van belastingen en sociale premies. Hetzelfde geldt trouwens ook voor de marginale percentages uit hoofde van het systeem van rijksstudietoelagen. Enkele van deze argumenten worden hierna vermeld.

– De ten gevolge van een inkomensstijging optredende daling van de rijksstudietoelage voor studerende kinderen of van de genoten individuele huursubsidie wordt gemiddeld genomen pas ca. 1 1/2 jaar later ervaren. Deze inkomensstijging speelt immers pas een rol wanneer voor de volgende jaarperiode een nieuwe toelage of subsidie wordt aangevraagd. Voor belasting en premie geldt echter (althans wanneer het inkomen uit dienstbetrekking betreft) dat zij onmiddellijk over het toegevoegde inkomensbestanddeel geheven worden.

– De marginale druk ten gevolge van het huursubsidie- en rijksstudietoelagesysteem verloopt niet continu, maar sprongsgewijs. Binnen een inkomensinterval, dat meestal relatief breed is, is daarom geen optelling geoorloofd (marginaal heffingspercentage is nul).

– De effecten voor het «marginale percentage» uit hoofde van de onderscheiden aan het inkomen gekoppelde subsidies treden lang niet altijd in combinatie op.

De Minister van Financiën,
W. F. Duisenberg

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. van Rooijen